

Norsk Folkehjelp

Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

Forbundet for ledelse og teknikk (FLT)

Rapport 2019

TUSEN TAKK FOR SOLIDARITETSSAMARBEIDET!

Forbundet for ledelse og teknikk (FLT) og Norsk Folkehjelp har hatt et samarbeid i flere år. I 2019 gikk støtten til minerydding i Bosnia-Hercegovina og til en liten minehundvalp som ble født på senteret vårt i Sarajevo i mars. Forbundet har i avtaleperioden bidratt med 1,1 millioner kroner. Det betyr mye for Norsk Folkehjelps arbeid.

Helt siden vi begynte med rydding av mine- og klasevåpen i Bosnia-Hercegovina i 1996, har hovedmålet vært at befolkningen skal kunne bevege seg trygt uten å risikere å bli sprengt i lufta, og kunne vende tilbake til jordene sine for å dyrke mat. Etter hvert som internasjonale avtaler om stans i bruken av miner og klasevåpen kom på plass, har det også blitt en viktig del av Norsk Folkehjelps innsats å bistå myndighetene i arbeidet med å oppfylle sine forpliktelser.

Norsk Folkehjelps overordnede mål er å redusere antallet antipersonellminer, klaseammunisjon og andre etterlaten-

skaper etter krig til et nivå der sivilbefolkningen kan leve trygt. Vi frigjør områder over hele landet ved hjelp av en metode som kalles *land release* – frigivelse av land. Først innhenter og analyserer vi informasjon om områdene. Deretter kartlegger vi ved hjelp av hunder, manuelle ryddere eller ryddemaskiner. Etter dette starter selve ryddingen. Ved å jobbe på denne måten unngår vi å bruke tid og krefter på områder der det ikke er miner og klasebomber. Vi gir også befolkningen opplæring i hvordan de best mulig kan overleve og unngå skader i områder der det er mistanke om miner og klasebomber.

Hundene er uvurderlige i mineryddingsarbeidet. En hund kan finne eksplosiver 20 ganger raskere enn en manuell minerydder. Hundene avles og trenes på minehundsenteret GTC og eksporteres til mange land.

Å ha en samarbeidspartner som FLT i kampen mot minene, er uvurderlig. Vi har det samme verdigrunnlaget, og dette er

viktig for å kunne nå de målene vi setter oss og for å motivere oss til å gjøre et godt arbeid. Tusen takk for støtten og det gode samarbeidet!

Henriette Killi Westhrin
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 13 200 medlemmer i Norge, og 2300 ansatte i 40 land.

NORSK FOLKEHJELP OG FLT I BOSNIA-HERCEGOVINA

Mange år etter krigen på nittitallet er miner og eksplosiver fremdeles et stort problem i Bosnia-Hercegovina. Gjennom sitt humanitære nedrustningsprogram gjør Norsk Folkehjelp en landsomfattende innsats for å frigi landområder som er infisert av miner og rester etter klaseammunisjon.

Målet er å redusere antallet antipersonellminer, klaseammunisjon og andre våpen slik at jorda igjen kan dyrkes, og at sivilbefolkningen kan ferdes trygt.

Minehundene våre er viktige brikker i dette arbeidet. Vårt senter for minehunder i Sarajevo avler fram og utdanner hunder av rasen malinois, en variant av belgisk fårehund. Denne rasen har en velutviklet luktesans og sterke jaktinstinkter, men er kontrollerbar i trening og arbeid. Det er plass til 150 hunder på treningssenteret, og staben som jobber med disse hundene er på rundt 15, inkludert en egen veterinær. Det var her hunden Felta, som FLT's medlemmer har

navngitt, ble født i mars 2019. Fire fra forbundet fikk møte henne da de besøkte minehundsenteret to måneder etter.

Humanitær bistand er et uttrykk for etisk ansvar og internasjonal solidaritet med mennesker i nød. Ifølge strategien for norsk humanitær politikk er det overordnede målet å beskytte sivilbefolkningen mot våpen og eksplosiver i og etter konflikt. Målet er også å bidra til en god samfunnsutvikling og til at internflyktninger skal kunne returnere til sine hjem. FLT's støtte til Norsk Folkehjelps arbeid i Bosnia-Hercegovina er en viktig del av innsatsen for å oppnå dette.

Frigivelse av landområder som er forurenset av landminer og rester etter klaseammunisjon skaper trygge lokalmiljøer og reduserer faren for mineulykker. Det muliggjør gjenoppbygging av ødelagt infrastruktur, gir folk tilgang til å dyrke jorda, sikrer lokalbefolkningen bevegelsesfrihet og styrker kommunikasjonen mellom lokalsamfunn på tvers av tidligere frontlinjer.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp
Trykk: LO Media
Layout og tilrettelegging: Kirsti Knudsen og Anne Vines
Foto: Tor Berglie, Morten Rakke og Norsk Folkehjelp

ARBEIDSKAMERATER DU KAN STOLE PÅ

Da FLT bestemte seg for at de ville ansette en minehund, var det lille Felta som ble den utvalgte. Hun ble født 2. mars 2019, og fikk navnet sitt etter en navnekonkurranse blant forbundets medlemmer og tillitsvalgte.

Felta er en veldig snill hund som ønsker mye kjærlighet og oppmerksomhet. Som valp var hun en rolig liten frøken, med respekt for andre hunder. Hennes mor er Laska Old Blue Family og faren Laos.

Norsk Folkehjelps globale minehund-senter (GTC) i Sarajevo ble åpnet i 2004. På senteret har vi skapt et miljø der våre hunder kan nyte godt av trygge, morsomme og lærerike omgivelser. Hunderasen malinois har vist seg å være fantastiske arbeidskamerater. De er lette å trene, intelligente og arbeidsvillige – med andre ord unikt egnet for minesøking.

NYTTIGE NESER

Den største fordelen med å bruke minehunder er at de kan oppdage miner og

eksplosiver langt raskere enn det manuelle minerydderteam klarer. De er et forholdsvis lavteknisk og fleksibelt alternativ, siden de kan finne miner som inneholder lite eller intet metall. De kan også arbeide i situasjoner der store mengder metallrester hindrer bruk av vanlige metalldetektorer. Disse hundene er utrolig treffsikre og raske, og utstyrt med en luktesans som gjenkjenner veldig lave konsentrasjoner av ulike stoffer.

Et omfattende trinnvist treningsprogram for alle aldre er avgjørende for å sikre at hundene våre utvikler passende temperament og ferdigheter som kreves i søkearbeidet. GTC er sterkt engasjert i utviklingen av nye treningsmetoder og andre nyvinninger på feltet. Arbeidet vårt er basert på forskning, og konsentrert om å gi effektive resultater.

GOD OMSORG

Helse er viktig, også for en hund, og kanskje spesielt for framtidige minehunder. En av oppgavene til veterinæren på minehund-senteret er å overvåke hundenes helse-tilstand. De blir tatt godt hånd om, og i tillegg til et godt balansert kosthold får de all nødvendig helsehjelp, som vaksinasjoner, tannpleie, ormekurer og loppesjekk.

Regelmessig kondisjonstrening må også til. Hundenes treningsopplegg starter med et mini-agilitykurs som er med på å bidra til at deres selvtillit og oppmerksomhet øker. Dette må være på plass for den som skal bli en god minehund.

Da fire fra FLT besøkte hundesenteret i 2019, fikk de vite mye om metodene som blir brukt for å gjøre en leken valp til en fullbæren minehund.

HVA HAR VI OPPNÅDD SIDEN 1996?

I Bosnia-Hercegovina er det 26 mineryddingsaktører. Norsk Folkehjelp er den nest største, etter det bosniske militæret. Den generøse støtten fra FLT er en av grunnene til at vi har oppnådd slike gode resultater.

I årene fra 1996 til 2019 har Norsk Folkehjelp gjennom kartlegging og rydding frigitt 41,42 km² land som tidligere var forurensset av miner og andre etterlatenskaper etter krigen. Dette tilsvarer nesten 14 prosent av alt ryddet land. 11 468 landminer, 2434 rester etter klaseammunisjon og 52 695 andre eksplosiver er uskadeliggjort.

Mineforurensningen hindrer utnyttelse av naturressursene, og dette har negativ virkning på samfunnets sosioøkonomiske utvikling. 63 prosent av de potensielt farlige områdene er skog, 27 prosent er mulige jordbruksområder, og de siste ti prosentene har betydning for infrastrukturen.

Befolkningen i byene har en relativt tryggere økonomisk og sosial tilværelse enn folk på landsbygda, som er avhengig av jorda for å livnære seg. En analyse av mineulykkene i Bosnia-Hercegovina viser at personer som er økonomisk sårbare også er mer utsatt, fordi de ofte må bevege seg inn i mineinfiserte områder for å opprettholde levebrødet sitt.

Aktivitetene omfatter ikke-teknisk kartlegging, teknisk kartlegging, rydding, uskadeliggjøring av eksplosiver (EOD), konsekvensanalyser, minebevisstgjøring og markering av mineforurensede områder.

FAKTA OM BOSNIA-HERCEGOVINA

Styreform: **Republikk**

Hovedstad: **Sarajevo**

Offisielle språk: **Bosnisk 52,9 %, serbisk 30,8 %, kroatisk 14,6 %**

Flateinnhold: **51 197 km² (Norge: 385 000 km²)**

Folketall: **3,8 millioner**

Religion: **Muslimske 50,7 %, ortodokse 30,7 %, katolikker 15,2 %**

BNP pr. innbygger: **112 800 USD (2017), (Norge: 72 100 USD)**

Gjennomsnittsalder: **43,3 år (Norge: 39,34 år)**

Forventet levealder: **77,5 år (Norge 82 år)**

Fødselsrate: **8,6 pr. 1000 (Norge 12,2)**

ENGASJER DEG

Du kan støtte samarbeidsprosjektet mellom Forbundet for ledelse og teknikk og Norsk Folkehjelp ved å starte din egen innsamling. Gå inn på minaksjon.folkehjelp.no eller bruk kontonummer 9001 08 76000.

FÅ INFORMASJON

For mer informasjon om samarbeidet, kontakt: Forbundet for ledelse og teknikk
v/Nina Henriksen, tlf.: 906 82 226/
nina.henriksen@flt.no eller Norsk Folkehjelp
v/Heidi G. Smerud, tlf.: 916 24 293/
heidis@npaid.org.

FØLG OSS

[Facebook.com/folkehjelp](https://facebook.com/folkehjelp)
twitter.com/norskfolkehjelp
www.folkehjelp.no
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO
Tlf.: 22 03 77 00